

Deposit Mobilization

- Collecting scattered small amount of capital through different Medias, investing the deposited fund in productive sector with a view to increase the income of the depositor is meant deposit mobilization.
- विभिन्न माध्यमबाट छरिएर रहेका साना साना बचत वा निक्षेप रकमको संकलन र उक्त संकलित रकम वा निक्षेपलाई विभिन्न क्षेत्रमा लगानी गरि आय आर्जन गर्नु नै निक्षेप परिचालन हो ।

निक्षेप परिचालन

- निक्षेप परिचालन भन्नाले त्यस्तो प्रकृत्यालाई बूझाउदछ जसमा वचतकर्ता वाट संकलित रकमलाई बैंक तथा बित्तिय संस्थाले विभिन्न क्षेत्रमा परिचालन गर्ने कार्यलाई जनाउदछ ।
- Deposit mobilization is the process of mobilizing funds by financial institutions from the surplus units to the deficit units to create better opportunities for productive investment.
- बैंक तथा बित्तिय संस्थाले निक्षेपकर्तावाट संकलन गरिएका रकम तथा निक्षेपलाई उपयुक्त क्षेत्रमा परिचालन गरि आय आर्जन गर्दछन ।
- Banks utilize its funds in suitable area and right sector.
- बैंक तथा बित्तिय संस्थाले निक्षेप पनि प्रभावकारी ढंगवाट संकलन गर्नु पर्दछ भने संकलित निक्षेपलाई परिचालन नगरी वस्ने हो भने बैंक तथा बित्तिय संस्थाले आफु हरुले गर्न पर्ने कार्य गर्न सक्दैनन् ।
- Banks cannot achieve its goals until and unless it collects deposits in efficient way and mobilizes its deposits in right sectors and by performing different activities.

निक्षेप परिचालन

Deposit
Mobilization

Collection
Management

Usage Management

निक्षेप परिचालन

निक्षेप
परिचालन

संकलन व्यवस्थापन

उपयोग व्यवस्थापन

निक्षेप परिचालन

- निक्षेप परिचालनकालागि बैंक तथा बित्तिय संस्थाका लागि धेरै विकल्पहरु रहेका हुन्छन् ।
- Much kind of activities and other things can origin for the purpose of receiving investment from the bank.
- यति धेरै विकल्पहरुका वावजूत पनि बैंकहरुले आफु लाई उपयुक्त हुने निक्षेप परिचालनका विधि तथा उपाय अपनाएका हुन्छन् ।
- But bank should separate the useful and profitable sector for mobilization its deposits.
- बैंकहरुले निक्षेप परिचालन गर्दा धेरै प्रकारका निति नियम, निर्देशन तथा पद्धतिहरु अपनाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि आवश्यक तरलता कायम गर्ने, बिबिधता अपनाउने, लगानीको सुरक्षालाई ध्यान दिने, मूनाफा हुने क्षेत्रमा लगानी गर्नु का साथै नेपाल राष्ट्रबैंकको निति नियम, निर्देशन आदिलाई समेत ध्यान दिन आवश्यक रहन्छ ।
- For making investment decisions or mobilization strategy by the bank, it must comply with the various provisions of the NRB and must give due care to ensure that the small diversified depositors funds are invested in such a way that will ensure, security of the fund, profit, liquidity and the provision of the NRB as well.

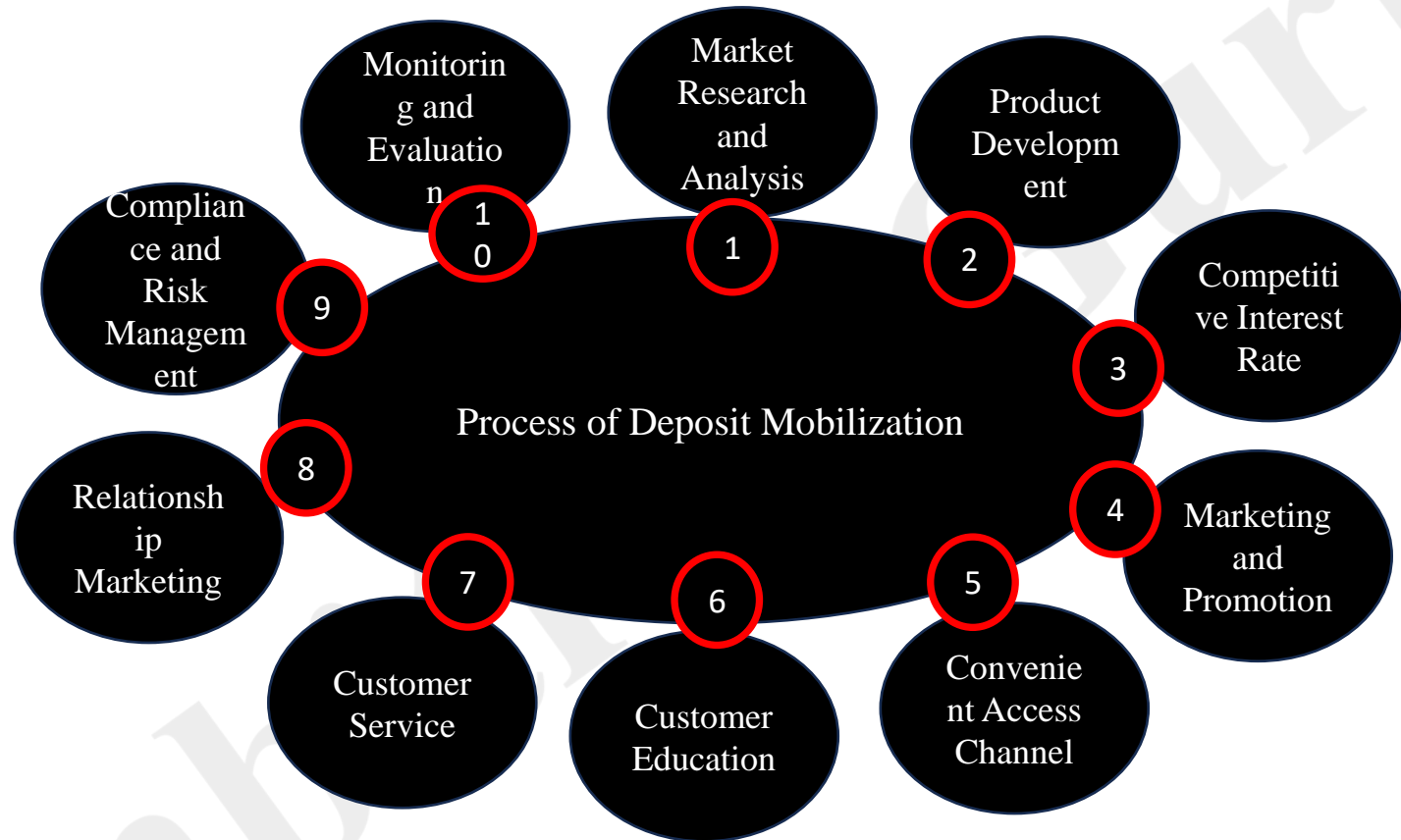
निक्षेप परिचालन

- अझ भन्नु पर्दा बैंकले लगानी गर्नु पूर्व तरलता, मूनाफा, लगानीका गुणस्तर आदिको बारेमा अध्ययन गरेर मात्र लगानी गर्दछन ताकी परिचालित निक्षेपको माध्यमबाट बैंकको बिकास र बिस्तारका साथै नाफामा समेत सकारात्मकता आओस ।
- Moreover, the due audit is made on the liquidity, profitability, lending qualities before granting expansion permission to the bank and hence banks will have to show an ascending order of profits in order to ensure growth with stability.
- तसर्थ बैंकले निक्षेपको परिचालन गर्ने प्रयोजनकालागि नेपाल राष्ट्र बैंकका निर्देशन, तथा नितिहरु, बैंक स्वयम् को उदेश्य, उपलब्ध बिकल्पहरु, वजारको अवस्थाका साथै तरलता र मूनाफा लगायतका तत्वहरुलाई ध्यान पूराउन पर्दछ ।
- For this purpose the bank will have to allocate fund/resources to different segments in such a manner these banks can ensure adequate profitability while at the same time responding to policies laid down in accordance with national objectives.

निक्षेप परिचालन

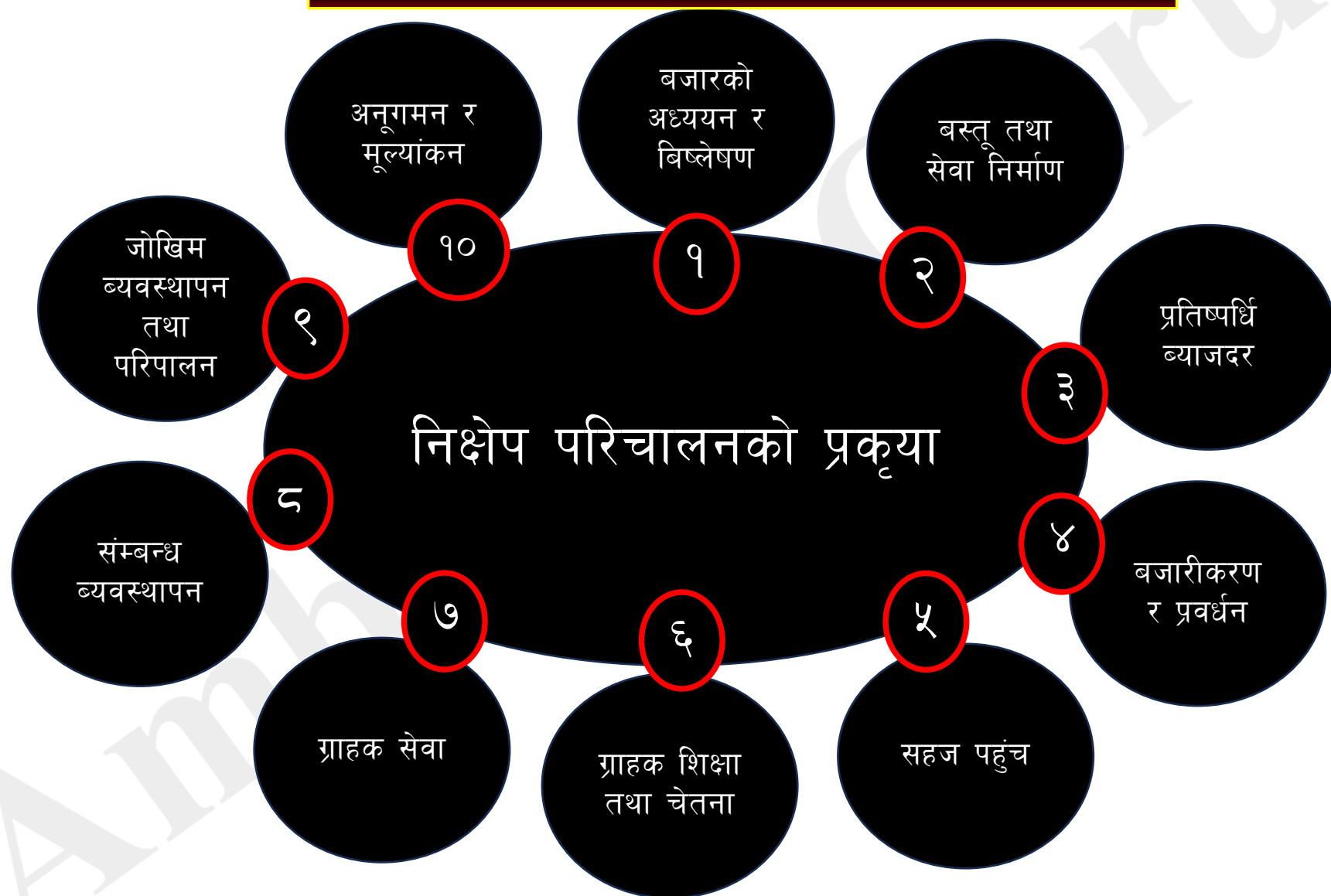
- निक्षेप परिचालन दूई पक्ष दूई पक्षको व्यवस्थापन संग सम्बन्धीत छ ।
  - कोष वा निक्षेपको संकलनको व्यवस्थापन
  - संकलित निक्षेपको व्यवस्थापन
- Deposit mobilization is concerned with Two Aspect of Management of Fund
  - Management of Collection (Deposit Management)
  - Management of Collected Fund (Loan/Credit Management)

निक्षेप परिचालन प्रकृया

निक्षेप परिचालन प्रकृया

Deposit Mobilization

Collection Management

Usage Management

Deposit Collection Limit
Structure of Deposit
Cost of Deposit
Liquidity requirement
maturity
Rules, Regulation and Compliance
Availability

Availability of Investment
Opportunities
Safety, Legality, Diversity, Tangibility,
Profitability, Purpose,
Organizational Objectives, Policy,
Strategy
Regulators Directives, Policy, and
Instructions

निक्षेप परिचालन

संकलन व्यवस्थापन

निक्षेप संकलन सम्बन्धी नितिगत व्यवस्था
निक्षेपको संरचना
निक्षेप संकलन का लागतहरु
तरलता व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था
निक्षेपको अवधि
निक्षेपको उपलब्धता
निक्षेप संकलन सम्बन्धी निति, नियम, परिपालन आदि

उपयोग व्यवस्थापन

बिबिध उपकरणहरुको उपलब्धता
सुरक्षा, वैधता, बिबिधता, भौतिकता, मुनाफा,
उद्देश्य,
संस्थाको उद्देश्य, निति, रणनिति
नियमनकारी निकायको निर्देशन निति, नियम
आदि

Factors Affecting Deposit Mobilization

Interest Rate

Marketing and Branding

Economic Condition

Relationship Marketing

Trust and Security

Technology and
Convenience

Regulatory Environment

Customer Demographic
and Preference

Competitive Landscape

निक्षेप परिचालनलाई प्रभाव पार्ने तत्वहरु

ब्याजदर

बजारीकरण र ब्राण्डीङ

आर्थिक अवस्था

सम्बन्ध व्यवस्थापन

सुरक्षा र बिश्वास

प्रबिधि र सहजता

नियमनकारी वातावरण

ग्राहकको बितरण र रोजाई

प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण

Deposit Mobilization

Deposits and Sources of Fund

Decision Criteria/Determinants

- Safety
- Liquidity
- Profitability
- Legality
- Tangibility
- Productive Purpose of Loan
- Diversification

Various Fund Mobilization Opportunities

Liquid Fund

Investments

Fixed Asset

Administrative Expenses

Deposit Mobilization

Collection Management:

- BFIs can collect the deposit through different deposit products
- BFIs must ensure return of deposited amount as per the account scheme.
- No restriction for collection of deposit for Class A commercial banks and National Level Development Banks.
- Regional Level Development Banks can collect maximum of 20 times of their primary capital
- Class C finance companies can collect maximum of 15 times of their primary capital

निक्षेप व्यवस्थापन

- विविध निक्षेपका उपकरणहरु मार्फत निक्षेप संकलन गर्ने
- ग्राहकलाई आवश्यक परेको बखतमा प्रकृया पूराएर निक्षेप रकम फिर्ता गर्ने
- क वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्थाले असिमित निक्षेप संकलन गर्न सक्ने, ख वर्गका विकास बैंकहरुले पनि असिमित निक्षेप संकलन गर्न सक्ने तर क्षेत्रियस्तरका विकास बैंकले आफ्नो प्राथमिक पुंजिको २० गुणामात्र निक्षेप संकलन गर्न सक्ने । त्यस्तै ग वर्गका बैंकले प्राथमिक पुंजिको १५ गुणा सम्म मात्र संकलन गर्न सक्ने ।

Deposit Mobilization

Liquid Funds

A bank has kept a volume of amount in liquid funds. The funds have so many responsibilities in banking activities. Liquid funds includes:

Cash in hand or cash in vault, Cash at Central Bank, CRR and SLR

Investment

Bank invests its fund in different banking activities and different fields. Many types of fields are shown in market for investment. But banks invest its funds in profitable and safety activities.

Bank invests its fund in the following titles:

- Share and debenture
- Government securities
- Joint-venture

Loan and Advances

Banks mobilize its funds or deposits by providing different types of loan and advances to customers, by charging fixed interest. Different types of loan and advances are

- Loan to Consumers
- Loan to Business Organization
- Short Term Loan
- Long Term Loan

तरलताको व्यवस्था

निक्षेपकर्ताको रकम मागेको बखतमा फिता गर्न बैंक तथा वित्तिय संस्थाले तरलता स्वरुप केहि रकम राख्नु पर्दछ । बैंकले निम्न बमोजिम तरलता कायम गरेको हुन्छ ।

नगद वा भल्टमा राखीएको नगद, राष्ट्र बैंकमा राखीएको नगद, CRR and SLR

लगानी

बैंक तथा वित्तिय संस्थाले संकलित निक्षेपलाई विभिन्न क्षेत्रमा लगानी गरेको हुन्छ जसलाई लगानी भनिन्छ । बैंक तथा वित्तिय संस्थाले निम्न वित्तिय उपकरणहरुमा लगानी गर्न सक्दछ ।

- शेयर तथा डिबेन्चर
- सरकारी रिणपत्रहरु
- संयुक्त लगानीमा कम्पनी स्थापना गरेर

कर्जा तथा सापटि

संकलित निक्षेपलाई विभिन्न कर्जा तथा सापटि प्रयोजनका लागि समेत परिचालन गरिएको हुन्छ । कर्जाको आवश्यकता भएका उपभोक्ताहरु तथा व्यापारी बर्ग हरुलाई कर्जा प्रवाह गरि बैंक तथा वित्तिय संस्थाले संकलन गरेका निक्षेपलाई परिचालन गर्दछन । यो क्षेत्र भनेको निक्षेप परिचालनको प्रमूख क्षेत्रको रुपमा लिईन्छ ।

- उपभोक्त कर्जाहरु
- व्यापारीक कर्जाहरु
- चालू पुजि कर्जाहरु
- दिर्घकालिन कर्जाहरु

Fixed Assets

- Land and buildings are essential for the establishment of bank.
- Bank's funds are used in buying of furniture, vehicle, computer, and other concerned instrument, which are related to banking activities.
- Bank cannot take direct gain from these assets, but bank should buy it. A bank has a need of fund to purchase fixed assets for the new branches of the bank.

Administrative and Miscellaneous Expenses

- Bank should manage funds for administrative and other miscellaneous expenses. The administrative expenses are:
  - Salary and Benefits to Employees
  - Office Operating Expenses like rent, water, electricity, stationery
  - Advertisement and Promotion etc

स्थीर सम्पत्तीमा

- बैंक तथा बित्तिय संस्थाले संकलित निक्षेप, लगानीमा प्रतिफल आदि लाई प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा आफ्नो बैंक संचालनको प्रयोजनका लागि घर तथा जग्गा खरिदका लागि समेत प्रयोग वा परिचालन गर्न सक्दछन ।
- त्यस्तै गरि अन्य स्थीर सम्पत्तीहरु जस्तै फर्निचर, सवारी साधन, कम्प्युटर जस्ता उपकरणहरुको खरिदमा समेत परिचालन गर्न सक्दछन ।
- यस्ता स्थीर सम्पत्तीमा परिचालन गरिएको रकमले प्रत्यक्ष रुपमा आय आर्जन नगरे ता पनि आय आर्जनको गतिविधिहरुलाई टेवा पुराउदछ ।

प्रशासनिक खर्चहरु

- बैंक तथा बित्तिय संस्थाले प्रशासनिक खर्चका लागि समेत प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा निक्षेपको प्रयोग गर्न सक्दछन । प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत:
  - तलव सुविधाको भूक्तानी
  - कार्यालय संचालन सम्बन्धी साधारण खर्चहरु
  - बजारीकरण तथा प्रवर्धन सम्बन्धी क्रीयाकलापहरु

Deposit Mobilization

The miscellaneous expenses are

- To distribute the dividend to shareholders
- To bear the loss on sale and purchase of banking assets
- Maintenance expenses
- To pay the interest on borrowed amount
- Reserve fund

बिबिध खर्चहरु

- कम्पनीका मालिकहरुलाई लाभांश
- सम्पतीको नोक्सानीको भरणका लागि
- साधारण मर्मत तथा संभार
- रिण लिएको रकमको ब्याज भूक्तानी गर्नका लागि
- जगेडा तथा संचितिका लागि

THANK YOU